חלקו מבחוץ. פירש בקונטרס כזית אבר מן החי חלקו לשנים קודם שיתנו לתוך פיו ואכל זה לבדו ואח"כ אכל חציו השני מצטרף לחיובים כלל שאר איסורים דקיימא לן דמצטרפי שיעורייהו לחלקן בתוך כדי אכילת פרס כדאמרינן בפרק בתרא דיומא (דף פ:) **לו דילמא** ציון דחידוש הוא דהא גידין ועצמות דעלמא לא מיחייב עלייהו אכלא מיחייב ואימא אין לך בו אלא חדושו וכי אכיל ליה בבת אחת מיחייב דסתם אכילה בבת אחת משמע אבל לחלקן לא: **מבפנים.** לאחר שבא סמוך לגיד בלועתו בלעו לחלקן אכילה במעיו. כשהוא יורד לתוך מעיו צריך שיהא בו שיעור אכילה: היכי משכחת לה דמיחייב. בכזית הא לא אפשר לעשות אכילה אלא בכזית יחד: דגרומיתא זעירתא. עצם קטן שעל קף הירך שיש בו משהו בשר, וגיד ועצם משלימו לכזית ואין אדם טועם אלא בולעו: מחוסר קרייה. שנתרחקו זה מזה מעט: מחוסר מעשה. ג) שמי אלא אכל אלא חצי זית: תוך מסל בין השיניים. צריך שיהא כזית במה שהוא בולע לבד כשאחר בשיניים: בסל בין השיניים. אפילו רבי יוחנן מודה דלא מיחייב בהדיה דהא אין נהנה גרונו ולא מעיו שאין אדם טועם עד שיהא סמוך לבית הבליעה דכתיב (איוב יב) וחך ("יטעם אוכל): בין החניכיים. המדבק בחכו שגרונו נהנה בו ומעיו לא נהנו: חייב. ואע"ג דלא בא במעיו זית אלא בחצי זית: הרי נהנה גרונו. בטעם שני חצאי זיתים והא דרבי אסי פליגא אדרב דימי ורבין דאמרי לעיל משמיה דרבי יוחנן חלקו מבחוץ פטור והאי ג)(לאגב)גרונו משום דבלתי גרונו הייתי טעימה והרי טעם שני חצאי זיתים ואע"ג דזה אחר זה הוא לא איכפת לן הואיל ובכדי אכילת פרס הואי אכל בבת אחת מעיו חינה אלא במילוי כרס ואע"ג דבלע שני חצאי זיתים, לא נתמלא כרסו אלא בחצי זית שכשבלעו זה, לא כבר זה: לא הוי עיכול. בבליעתו והוי פירשא בעלמא ואכילה שניה לאו כלום היא: תבעי ליה כזית. ולחייבו ב' מלקות: אלא לא בתר גרונו אזלינן. דפשיטא ליה דלאו עיכול הוא וקא מיבעיא ליה מי אמרינן הרי נהנה גרונו לא דילמא הרי לא נהנו מעיו אלא בחצי זית: תפשיטו ליה מדרבי אסי. דבתר גרונו אזלינן: רבי אסי גמריה איעקר ליה. כלומר רבי אלעזר פשיטא ליה ולא הוצרך לשאל כלום אלא שמעיה לרבי אסי, שכבר שמועתו שמעו שניהם מפי ר' יוחנן שאפילו חזר ואכל אותו ד)(קזית עצמו חייב ושמעיה לרבי אסי דקא נקיט אין אחר אכל ההוא לא אלמא הוי עיכול ואתא לאדכוריה ושאל לו בלשון בעיא משום כבודו אכלו לאותו עצמו מהו: כלומר היזכר מה שמעת על כך: תיסתיק. רבי אסי: אל. ר' אלעזר: מופת הדור. גדול הדור כמו (זכריה ג) אנשי מופת המה: זימנין סגיאין אמרת. דבר זה לפני רבי יוחנן דאפילו בהאוא עצמו חייב והודה לדבריך ואמר הרי נהנה גרונו בכזית ה)!

הדרן עלך גיד הנשה

כל הבשר אסור לבשל בחלב. דתנ"ג דאמר רחמנא גדי, הוא הדין לחיה ועוף, ומיפלג פליגי בה לקמן (דף קיג.) איכא למ"ד דאורייתא ואיכא למ"ד דרבנן: **ואסור** להעלות דלמא אתי למיכלינהו כי הדדי דקא נגעי ובלעי מהדדי ואע"ג שמותר לאכול בשר אחר גבינה כדאמרינן בגמרא: **הנודר**

מכלל. אלא חיה: חלקו מבחוץ. לכזית אבר מן החי נחלק לשנים קודם שיתנו לתוך פיו ואכל זה לבדו ואח"כ חציו השני מצטרפי לחיובים כלל שאר איסורים דקיימא לן דמצטרפי שיעורייהו לחלקן בתוך כדי אכילת פרס כדאמרינן בפרק בתרא דיומא (דף פ:) **לו דילמא** ציון דחידוש הוא דהא גידין ועצמות דעלמא לא מיחייב עלייהו אכלא מיחייב ואימא אין לך בו אלא חדושו וכי אכיל ליה בבת אחת מיחייב דסתם אכילה בבת אחת משמע אבל לחלקן לא: **מבפנים.** לאחר שבא סמוך לגיד בלועתו בלעו לחלקן אכילה במעיו. כשהוא יורד לתוך מעיו צריך שיהא בו שיעור אכילה: היכי משכחת לה דמיחייב. בכזית הא לא אפשר לעשות אכילה אלא בכזית יחד: דגרומיתא זעירתא. עצם קטן שעל קף הירך שיש בו משהו בשר, וגיד ועצם משלימו לכזית ואין אדם טועם אלא בולעו: מחוסר קרייה. שנתרחקו זה מזה מעט: מחוסר מעשה. ג) שמי אלא אכל אלא חצי זית: תוך מסל בין השיניים. צריך שיהא כזית במה שהוא בולע לבד כשאחר בשיניים: בסל בין השיניים. אפילו רבי יוחנן מודה דלא מיחייב בהדיה דהא אין נהנה גרונו ולא מעיו שאין אדם טועם עד שיהא סמוך לבית הבליעה דכתיב (איוב יב) וחך ("יטעם אוכל): בין החניכיים. המדבק בחכו שגרונו נהנה בו ומעיו לא נהנו: חייב. ואע"ג דלא בא במעיו זית אלא בחצי זית: הרי נהנה גרונו. בטעם שני חצאי זיתים והא דרבי אסי פליגא אדרב דימי ורבין דאמרי לעיל משמיה דרבי יוחנן חלקו מבחוץ פטור והאי ג)(לאגב)גרונו משום דבלתי גרונו הייתי טעימה והרי טעם שני חצאי זיתים ואע"ג דזה אחר זה הוא לא איכפת לן הואיל ובכדי אכילת פרס הואי אכל בבת אחת מעיו חינה אלא במילוי כרס ואע"ג דבלע שני חצאי זיתים, לא נתמלא כרסו אלא בחצי זית שכשבלעו זה, לא כבר זה: לא הוי עיכול. בבליעתו והוי פירשא בעלמא ואכילה שניה לאו כלום היא: תבעי ליה כזית. ולחייבו ב' מלקות: אלא לא בתר גרונו אזלינן. דפשיטא ליה דלאו עיכול הוא וקא מיבעיא ליה מי אמרינן הרי נהנה גרונו לא דילמא הרי לא נהנו מעיו אלא בחצי זית: תפשיטו ליה מדרבי אסי. דבתר גרונו אזלינן: רבי אסי גמריה איעקר ליה. כלומר רבי אלעזר פשיטא ליה ולא הוצרך לשאל כלום אלא שמעיה לרבי אסי, שכבר שמועתו שמעו שניהם מפי ר' יוחנן שאפילו חזר ואכל אותו ד)(קזית עצמו חייב ושמעיה לרבי אסי דקא נקיט אין אחר אכל ההוא לא אלמא הוי עיכול ואתא לאדכוריה ושאל לו בלשון בעיא משום כבודו אכלו לאותו עצמו מהו: כלומר היזכר מה שמעת על כך: תיסתיק. רבי אסי: אל. ר' אלעזר: מופת הדור. גדול הדור כמו (זכריה ג) אנשי מופת המה: זימנין סגיאין אמרת. דבר זה לפני רבי יוחנן דאפילו בהאוא עצמו חייב והודה לדבריך ואמר הרי נהנה גרונו בכזית ה)!

הדרן עלך גיד הנשה

כל הבשר אסור לבשל בחלב. דתנ"ג דאמר רחמנא גדי, הוא הדין לחיה ועוף, ומיפלג פליגי בה לקמן (דף קיג.) איכא למ"ד דאורייתא ואיכא למ"ד דרבנן: **ואסור** להעלות דלמא אתי למיכלינהו כי הדדי דקא נגעי ובלעי מהדדי ואע"ג שמותר לאכול בשר אחר גבינה כדאמרינן בגמרא: **הנודר**

הדרן עלך גיד הנשה

כל הבשר אסור לבשל בחלב. דתנ"ג דאמר רחמנא גדי, הוא הדין לחיה ועוף, ומיפלג פליגי בה לקמן (דף קיג.) איכא למ"ד דאורייתא ואיכא למ"ד דרבנן: **ואסור** להעלות עם הגבינה על השלחן חוץ מבשר דגים וחגבים. הלי חוץ לא לאיסורין דאפילו לבשל שרי אלא אגב ריסא נקטיה: **הנודר**

הדרן עלך גיד הנשה

כל הבשר אסור לבשל בחלב, ואסור להעלות עם הגבינה על השלחן חוץ מבשר דגים וחגבים.

הנודר

עין משפט נר מצוה

קז א ב מיי' פ"ה מה' מאכלות אסורות הלכה ד:

קח ג ד מיי' פי"ד שם הלכה ג:

א ה מיי' פ"ט שם הל' ד ה סמג לאוין קמ"ח טוש"ע י"ד סי' פז סעיף ב ג:

ב ו מיי' שם הלכה ב וסמג שם טוש"ע י"ד סי' פח סעיף ח:

רבינו גרשום

מיתיבי אכל אבר מן החי מן הטרפה. כלומר אמרי' לעיל אכל אבר מן החי בשאר מן הטרפה דברי הכל חייב שתים והא הכא [פ"ל לר"ל] דאינו חייב אלא אחת: ובמיתי איסור אבר מיהל אאיסור טרפה. כלומר בהא קא משמעלי ר' יוחנן דריש לקיש אי אתי איסור אבר וחייל אאיסור טרפה ר' יוחנן סבר אתי איסור אבר וכו': אכל חלב מן החי מן הטרפה חייב שתים מ'. כדבעינן למימר קמן: דחלב אחתר מכללו. כלומר אצל דיה:

[ל"ל אוכל יטעם לו]

רבינו גרשום

חלקו מבחוץ. כלומר היה כזית חלב וחלקו מבחוץ אכל חצי זית וחזר ואכל חצי זית פחות. פטור שלא אכל השיעור בצירוף: מבפנים חייב. כלומר הכנים השיעור השלם לתוך פיו וחלקו בפיו לחצאין ובלעו אעפ"כ חייב: ר' יוחנן אמר חייב הרי נהנה גרונו בכזית. ואע"ג דחלקו בפיו בגרונו הרי נהנה גרונו בכזית: ור"ש בן לקיש אמר פטור אכילה במעיו. כלומר בעינן שיבלענו יחד במעיו: אלא לריש לקיש היכי משכחת לה דמיחייב. כלומר לריש לקיש דאמר חלקו בפיו פטור היכי משכחת לה בשום בר נש שאכל כשיעור איסורא [בבת אחת] והא אי אפשר שיבלענו יחד שלא יותר בפיו קצת הדר בולע בפעם אחרת: אמר רב כהנא בגרומיתא זעירתא. כלומר בשומן שעל הארכובה שדבוק בארכובה שבולעו יחד העצם והשומן שאותו שומן חשוב חלב: מחוסר קרייה. שמחוסר לחקריבו לאו כמחוסר מעשה דמי. כלומר אע"ג דאינו יחד

גליון הש"ס

גמ' וסקיטו ומחר ואכלו. עי' יומא מא ע"ב ובמ"י שם ומנחות סט ע"ב תוי"ט דבלע ובר"ש פי"ז מ"ז דאסלות:

נוסחא/מהגה

"חלקו מבחוץ" - חלק הכנית על אבר מן החי הוצא ויתננו לתוך פיו ואכל כל לבדו ואח"כ חצי השני

ג) גיטות לנוסחא הגר"ז

"מבפנים, פטור, חייב" הגהות בל"א מגיטות הגר"ז

נוסחא/מהגה

◇ בין הניכיים האמ מה שנעקר שם ולא נבלע מאמר מצרף לעיקר בכית

נוסחא

ר' אסי אומר - אכל חצי זית וחקיאו וחזר ואכל חצי זית אחר חייב דהרי נהנה גרונו בכזית ר"א מקשה - מאי דוקא ד' חצי זית אחר, גם אם היה חוזר ואוכל אותו חצי זית שהקיא יש לחייבו

[וע"ע תוס' ב"ב פח. ד"ה הכהן למעוטי כו' ותוס' לקמן קנו. ד"ה אלא]

---

* אליבא דבלי לקמן דף הרי נהנה דברי על הרין הם אם אליבא דר' יוחנן